

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-14/5

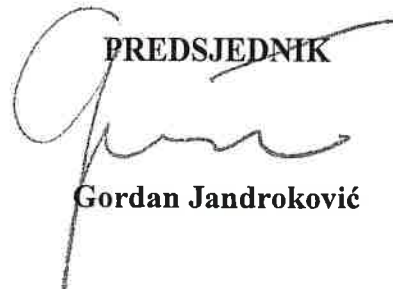
URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 8. siječnja 2024.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
gospodinu
prof. dr. sc. Viliju Berošu, ministru

U prilogu dostavljam zastupničko pitanje **dr. sc. Andreje Marić**, zastupnice u Hrvatskom saboru, postavljeno u skladu s odredbom članka 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Na temelju članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, odgovor u pisanom obliku na postavljeno zastupničko pitanje dostavite u roku od 30 dana od dana kad Vam je pitanje dostavljeno.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Na znanje:
- Vlada Republike Hrvatske

HRVATSKI SABOR

Dr.sc. Andreja Marić, zastupnica

Zagreb, 5.siječnja 2024.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
Z A G R E B, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	05-01-2024		
Klasifikacijska oznaka:	02-05/24-19/5	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	6331-29-1	Pril.	1
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje

Poštovani gospodine Jandrokoviću,

molim Vas da temeljem čl. 140 Poslovnika Hrvatskog sabora prosljedite moje zastupničko pitanje Ministru zdravstva dr.sc. Viliju Berošu.

S poštovanjem,

Dr.sc. Andreja Marić
zastupnica u Hrvatskom saboru

Prilog: kao u tekstu

HRVATSKI SABOR

Dr.sc. Andreja Marić, zastupnica

Zagreb, 5.siječnja 2024.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Predmet: Zastupničko pitanje

Poštovani g.ministre Beroš,

U prosincu 2020.godine u Saboru je izglasan „Nacionalni strateški okvir protiv raka do 2030.“, no provedbe njegova Akcijskog plana još uvijek nema.

Zadnje izvješće OECD-a (EU CountryCancer Profile, Croatia 2023.) pokazalo je da je, unatoč sličnoj pojavnosti raka kao u drugim zemljama EU, po stopi smrtnosti od raka Hrvatska na drugom mjestu među državama članicama EU-a (2019.g.smo iza Mađarske).

Nedostatna je djelotvorna koordinacija u sustavu pružanja skrbi, vrijeme čekanja između dijagnosticiranja i liječenja raka predugo je, prevelike su razlike u dostupnosti liječenja raka unutar Hrvatske.

Osim praćenja i poboljšanja ishoda liječenja moramo povećati i kvalitetu života preživjelih bolesnika, njihovu rehabilitaciju i reintegraciju u radnu sredinu i društvo.

Nedostaje cjeloviti pristup bolesniku- od dijagnoze do kraja liječenja. Pacijenti ne bi trebali lutati u sustavu, nema tzv. Puta bolesnika (vođenje pacijenta kroz sustav).

Mnogi bolesnici nemaju svog stalnog onkologa, postoje problemi s fizikalnom terapijom, liječenjem limfedema (nema dovoljno educiranih fizioterapeuta za manualnu drenažu), kvarenjem uređaja za radioterapiju (o čemu sam Vas nekoliko puta informirala, kao i državni tajnik g. Dulibića, predsjednika Upravnog vijeća KBC-a „Sestre milosrdnice“, a problemi su, između ostalog, upravo i tamo u Klinici za tumore). Na zračenje se čeka i do 7 mjeseci.

Nedovoljna je psihološka pomoć za oboljele i njihove obitelji. Bolesnici nisu upoznati sa svojim pravima za vrijeme i nakon liječenja, nemaju sve informacije o naknadama koje mogu primati u sustavu socijalne skrbi.

Po zdravstvenim ustanovama nema koordinatora za onkološke bolesnike.

Loš odaziv građana na preventivne preglede ukazuje na potrebu za edukacijom i uvođenjem zdravstvenog odgoja u obrazovni sustav u cijeloj Republici Hrvatskoj. Država je dužna povećati zdravstvenu pismenost građana.

Očit je nedostatak djelatnika na onkološkim odjelima u pojedinim zdravstvenim ustanovama, pa se događaju situacije (poput slučaja u KBC Split, o čemu su 4.1.2024. izvještavali mediji) da onkološki bolesnici satima čekaju na terapiju.

U nastavku ovog zastupničkog pitanja donosim i popis problema i zahtjeva na koje ukazuju iz udruga pacijenata i Povjerenstva za prava pacijenata Grada Zagreba, kao i KoHOM-a, koji su nam se, između ostalih, odazvali na Okruglom stolu koji smo kao Klub zastupnika SDP-a održali krajem 2023.godine,

a na koji ste pozvani i iz Ministarstva zdravstva (no nitko se nije odazvao ni iz Vašeg ministarstva, niti iz HZZO-a, ni iz Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike).

ZAHTJEV ONKOLOŠKIH PACIJENATA I POVJERENSTVA ZA PRAVA PACIJENATA GRADA ZAGREBA:

- **Klinika za tumore treba biti centar izvrsnosti u RH**- sve dostupno na jednom mjestu.
 - Multidisciplinarni pristup različitih specijalista** - članovi tima, osnovni (radiolog, patolog, kirurg, medicinski onkolog, onkolog zračenja, njega, upravljanje podacima) i prošireni (psihoonkolog, fizikalna terapija, palijativna skrb, nutricionist)
 - **brza komunikacija između specijalista**
 - **manje hodanja i gubitka** vremena za pacijenta između različitih ustanova ili čak gradova (umanjiti troškove prijevoza, subvencionirati prijevoz)
 - obavljanje pretraga i pregleda kod iskusnih specijalista** (a ne kao do sada posvuda i u raznim ustanovama, sa neadekvatnim ili nepouzdanom očitanim nalazima, čekajući predugo na pretrage)
 - Aparati novi hitno- često se kvare uređaji za zračenje, čeka se i do 7 mjeseci
 - „program 72 sata“ **ponovno aktivirati**
 - **Javno zdravstvo dostupno svima koje je zagarantirano ustavom RH**. Država ulaže u privatno zdravstvo i zanemaruje javno zdravstvo (nedovoljnim ulaganjem) i time tu smanjuje broj zdravstvenih radnika, te gura liječnike i pacijente u privatni sektor. U privatnom sektoru se može dobiti samo dijagnostika, što znači da se pacijenti ponovno vraćaju u javno zdravstvo.
 - **Školovati što više fizioterapeuta za manualnu limfnu drenažu**. Fizikalna u RH se nalazi Institutu za tumore u Zagrebu i jedina je u RH koja se bavi specifičnom rehabilitacijom onkoloških pacijenata te pacijenti dolaze iz različitih ustanova i iz svih dijelova Hrvatske. Također se liječe u svim fazama bolesti. Rehabilitacija onkološkog bolesnika je specifična i ne može se provoditi u općoj fizikalnoj terapiji, jer zahtjeva specifična znanja, iskustvo te individualan pristup radi prirode same onkološke bolesti i posljedica liječenja. Zbog nedovoljnog broja fizioterapeuta koji imaju adekvatnu edukaciju iz manualne limfne drenaže, tu se često provodi drenaža aparatom koja je zastarjela metoda. (Mnoge žene su prisiljene plaćati skupu manualnu drenažu privatno, gdje fizioterapeuti rade bez ikakvog nadzora i bez papirnato traga). Potrebno je da država osigura dovoljan broj adekvatnih educiranih terapeuta iz manualne limfne drenaže kako bi se kvalitetnije rješavao limfedem kao kronična posljedica i uz nadzor specijaliste fizikalne medicine i pravilno vođenje pacijenata, a ne stihijski kako je sada situacija. Nedopustivo je da u istoj prostoriji budu i žene (npr. mastektomirane) i muški bolesnici, kao i da su pomiješani onkološki bolesnici i oni kojima se provodi fizikalna terapija zbog drugih stanja (npr. problemi s lokomotornim sustavom).
- Poslije operacije obavezno fizikalna terapija uz minimalni rok čekanja
- **Ugrađivanje porta prije kemoterapije**
 - **Konzultacije prije kemoterapija i zračenja**
 - Svaki pacijent mora imati svog onkologa**
 - **Skratiti predugo čekanje nalaza na MR, UZV**
 - **Psihološka pomoć promptna za oboljele i članove obitelji.**
 - Svi pregledi potrebni za liječenje ne čekati više od 2 tjedna, onkološki pacijenti moraju imati prednost**
 - **Prava onkoloških pacijenata za vrijeme i poslije liječenja;**
 - pravo na osobne invalidnine da budu doživotne kao i pomoć kući
 - osloboditi dopunskog zdravstvenog osiguranja u potpunosti
 - besplatni prijevoz (gradski)

- besplatne perike (dobiješ doznaku u vrijednosti 60 eura, ostalo moraš platiti preko 200 eura) .
Grudnjaci više od dva komada godišnje.
- Zbog problema u radnoj sredini i obitelji potrebna je **redovita psihosocijalna potpora - psiholog kao tima** (nije potreban samo psihijatar kako ih se uputi i završi na lijekovima), pacijentima je potrebna potpora i razgovor ili psihoterapija.
- dostupnije **testiranje na BRCA1 i BRCA2 u više ustanova u RH**

KOHOM-OVI PRIJEDLOZI UNAPRJEĐENJA SKRBI ZA ONKOLOŠKE BOLESNIKE:

1. Brži ulaz u zdravstveni sustav kod sumnje na rak: prioritetni termini specijalističkih pregleda i dijagnostičkih pretraga.
2. Sastaviti jasne dijagnostičko-terapijske postupnike za obiteljsku medicinu kao preduvjet bržeg i jasnijeg ulaska u sustav kod sumnje na rak.
3. Mogućnost da liječnik obiteljske medicine indicira dijagnostičke pretrage u skladu s klinički postavljenom sumnjom na rak (gastroskopijska, kolonoskopijska, ultrazvuk abdomena, CT, ...).
4. Omogućiti komunikaciju liječnika obiteljske medicine s multidisciplinarnim timom (pridruženi član) putem e-kartona ili sl.
5. Omogućiti naručivanje onkoloških bolesnika na kontrolne preglede i pretrage od strane administrativnog osoblja bolnica odmah po indikaciji putem internih uputnica.
6. Omogućiti psihološku pomoć za onkološke bolesnike i članove njihovih obitelji unutar zdravstvenog sustava.
7. Pojednostaviti propisivanje ortopedskih pomagala (na duži rok i sl.)
8. Nutritivna potpora za onkološke bolesnike na indikaciju obiteljskog liječnika, a ne bolničkih specijalista (indikacije su jasne, upitnici za nutritivni probir jednostavni i nema potrebe da se bolesniku otežava tražeći da preporuku dobije u bolnici umjesto kod LOM-a).
9. Sva prava za onkološke bolesnike koje proizlaze iz socijalne skrbi, zdravstvenog osiguranja ili drugog omogućiti na jednom mjestu bez nepotrebnog lutanja unutar sustava.

Stoga molim odgovore na sljedeća pitanja:

Kada će zaživjeti „onkološka uputnica“ u svim zdravstvenim ustanovama koje pružaju skrb za onkološke bolesnike i koje će zdravstvene usluge pružati ta uputnica i u kojem roku će se ostvariti skrb?

Kada će se uvesti koordinatori za onkološke bolesnike u zdravstvenim ustanovama u cijeloj RH?

Kada će biti nabavljeno najavljenih 21 linearnih akceleratora, u kojim zdravstvenim ustanovama i u kojem roku?

Kada će biti u cijeloj RH uspostavljeno svih najavljenih 7 preventivnih programa za rano otkrivanje karcinoma (uz dojku, debelo crijevo, pluća, još i karcinom vrata maternice, melanom, karcinom prostate i želuca)?

Koliko imamo onkologa u RH (specijalista, specijalizanata), onkoloških kirurga, onkoloških radioterapeuta te njihova raspodjela po zdravstvenim ustanovama u RH?

Kada će se krenuti s provedbom Akcijskog plana (kao nastavak „Strateškog okvira protiv raka“)?

Molim očitovanje na sve gore navedene teze iz mog zastupničkih pitanja o stanju onkološke skrbi u RH, kao i na one iz navoda Povjerenstva za prava pacijenata te KoHOM-a.

Zahvaljujem s poštovanjem,

Dr.sc. Andreja Marić

zastupnica u Hrvatskom saboru

